

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

РУДА ОЛЕНА ВАСИЛІВНА

**МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНАХ
(НА ПРИКЛАДІ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖГЕОКАДАСТРУ У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ)
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування**

АВТОРЕФЕРАТ
магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

м. Миколаїв – 2019 рік

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. На сучасному етапі розвитку української держави одним із ключових питань, яке потребує негайного вирішення, є питання удосконалення механізмів державного фінансового контролю за органами державної влади. Зокрема, особливого значення набуває застосування державного внутрішнього аудиту і поліпшення якості державного регулювання.

Інтеграція України до європейського та світового політико-економічного простору вимагає від нашої держави створення ефективної системи внутрішнього аудиту в органах державної влади. На сьогодні можна стверджувати про наявність в Україні цілісної нормативно-правової бази, яка на державному рівні регулює запровадження та функціонування підрозділів внутрішнього аудиту у вітчизняних органах державного сектору, однак існує низка проблем у цій сфері. Тема дослідження актуалізується й через те, що проблема організації механізмів здійснення внутрішнього аудиту в системі Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру (далі - Держгеокадастр) практично не представлена у роботах вітчизняних науковців.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є аналіз механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі (на прикладі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області).

З огляду на поставлену мету визначені такі дослідницькі **завдання**:

- з'ясувати стан наукової розробки досліджуваної проблеми та визначити джерельну базу дослідження;
- розкрити сутність та значення внутрішнього аудиту у системі державного внутрішнього контролю;
- *визначити* основні перешкоди на шляху розвитку державного внутрішнього аудиту в державних органах в Україні;
- проаналізувати організаційно-правове підґрунтя внутрішнього аудиту в державному органі та процедуру здійснення внутрішнього аудиту у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області;
- дослідити світову практику здійснення внутрішнього аудиту в державному органі;
- запропонувати шляхи удосконалення державного внутрішнього аудиту як невід'ємної складової державного управління.

Об'єкт дослідження - державна політика у сфері організації контролю за діяльністю органів влади.

Предмет дослідження - особливості механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі на прикладі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

Методи дослідження. У роботі використаний комплекс загальнонаукових і спеціальних методів. Для всебічного дослідження проблеми використано такі загальнонаукові методи, як аналіз, синтез, дедукція, індукція, аналогія, метод порівняння. Застосування методу систематизації дозволило узагальнити законодавчу, нормативну документацію і наукову літературу за темою дослідження.

За допомогою структурно-функціонального методу досліджено завдання, функції та структуру внутрішнього аудиту в органах влади. Метод порівняльного аналізу був використаний для зіставлення характеристик організації внутрішнього аудиту в різних країнах світу. Методи порівняння та аналогії, аналізу й синтезу застосовані окремо або комплексно під час визначення предмета дослідження, узагальнення досягнень і невирішених питань у сфері внутрішнього аудиту. Для аналізу законодавчих актів та нормативних документів використовувався системно-аналітичний метод.

Сукупність цих та інших методів і прийомів дала змогу забезпечити всебічність вивчення проблеми та достовірність висновків. Варто зазначити, що в роботі широко використовується комплексний підхід до методології дослідження, коли методи, які застосовуються, доповнюють один одного.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в даній роботі цілісно виконано комплексне дослідження механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі на прикладі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

Наукова новизна магістерської роботи полягає у тому, що:

- уточнено поняття «внутрішній аудит в органі державної влади», під яким варто розуміти діяльність внутрішнього аудитора в органі державного сектору, спрямована на удосконалення системи управління, попередження фактів незаконного та неефективного використання державних ресурсів, запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності органів державного сектору;

- запропоновано напрями вдосконалення державного внутрішнього аудиту як невід'ємної складової державного управління шляхом укомплектування штатів та підвищення фахового рівня працівників сектору внутрішнього аудиту в Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області; проведення відповідної організаційної та роз'яснювальної роботи серед працівників сектору внутрішнього аудиту та керівників Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області щодо

незалежності сектору внутрішнього аудиту; застосування практики обміну досвідом між аудиторами інших територіальних органів.

Практичне значення одержаних результатів. Положення і висновки дослідження можуть бути використані в практичній діяльності органами державної влади та органами місцевого самоврядування, їх керівниками, у навчальному процесі при підготовці магістрів державного управління та перепідготовці й підвищенні кваліфікації вищих керівних кадрів, сприятимуть удосконаленню організації внутрішнього аудиту в органах влади.

Апробація результатів дослідження відбулася під час доповіді на науково-практичній конференції «Лісабонський договір – 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС?» 02 грудня 2019 року та публікації тез у збірнику конференції. Тема доповіді: «Світовий досвід здійснення внутрішнього аудиту в державному органі».

Структура дослідження зумовлена її метою та завданнями і складається зі вступу, трьох розділів, що мають дев'ять підрозділів, висновків та списку використаних джерел (64 найменування). Загальний обсяг роботи становить – 76 сторінки, з яких - 72 основного тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне значення виконаної роботи. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У першому розділі «Теоретико-методологічні засади дослідження механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі» проаналізовано теоретико-методологічні засади дослідження механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі, виокремлено основні напрями оцінки стану внутрішнього аудиту бюджетної установи, які знайшли своє відображення в системі показників оцінки стану внутрішнього аудиту бюджетної установи, яка включає в себе: кадрову складову, що показує штатну чисельність внутрішніх аудиторів, показано сутність та значення внутрішнього аудиту у системі державного внутрішнього контролю. Розкрито світову практику здійснення внутрішнього аудиту в державному органі.

Підрозділ 1.1 «Стан наукової розробленості проблеми та джерельна база дослідження».

Сьогодні актуальним є питання впровадження дієвої системи організації внутрішнього аудиту та адаптації його методики до діяльності органів державної влади в

Україні. Проблема здійснення внутрішнього аудиту в державному органі розглядається багатьма науковцями.

Аналіз наукової літератури, вказує на різні підходи до визначення внутрішнього аудиту. Авторами виокремлено основні напрями оцінки стану внутрішнього аудиту бюджетної установи, які знайшли своє відображення в системі показників оцінки стану внутрішнього аудиту бюджетної установи, яка включає в себе: кадрову складову, що показує штатну чисельність внутрішніх аудиторів, їхні завантаженість та кваліфікаційні якості; результативну складову, що визначає кількість виявлених внутрішніми аудиторами та відшкодованих порушень, кількість рекомендацій внутрішніх аудиторів, що були впроваджені в бюджетній установі після їх надання, та організаційну складову, що розкриває відповідність кількості проведених внутрішніх аудитів запланованим, терміни їх проведення.

Підрозділ 1.2 «Сутність та значення внутрішнього аудиту у системі державного внутрішнього контролю».

Зазначено що в умовах формування ринкової економіки відбулися зміни в системі виробництва та управління, а отже, в формах і методах контролю. На сьогодні провідне місце серед форм державного внутрішнього контролю займає організація послідовного та багатопланового внутрішнього аудиту, без якого не може існувати жоден державний орган. Досвід країн із ринковою економікою у корпоративному секторі став підґрунтям для впровадження внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державному секторі. СВК та внутрішній аудит, як її обов'язковий атрибут, почали формуватися в органах державного управління США, з прийняттям у 1950 р. низки законодавчих актів. Згідно з ними федеральні установи мали сформувати системи внутрішнього контролю, обліку та аудиту, які б відповідали встановленим вимогам і забезпечували повне розкриття інформації про фінансові результати діяльності установ і ефективність здійснюваного ними контролю.

Акцентовано увагу та тому що в європейському розумінні державний внутрішній фінансовий контроль повинен забезпечити належне управління державними фінансами і розглядається як сукупність трьох складових: внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та їх гармонізації. Внутрішній контроль представляє собою управлінський процес і здійснюється в кожній структурній одиниці за принципом безперервності при вивченні всіх операцій.

Розкрито такі поняття як аудит ефективності – це відносно нова форма аудиту, область науки, форма якої безперервно змінюється, і яка володіє значними потенційними можливостями, та внутрішній аудит – діяльність внутрішнього аудитора в органі

державного сектору, спрямована на удосконалення системи управління, попередження фактів незаконного та неефективного використання державних ресурсів, запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності органів державного сектору.

Підрозділ 1.3. «Світова практика здійснення внутрішнього аудиту в державному органі».

Показано що для країн, що утворюють англomовну систему аудиту (Великобританія, Південна Африка, Нова Зеландія, Австралія), характерний децентралізований підхід до організації внутрішнього аудиту. Наприклад, у англomовних країнах Африки служби внутрішнього аудиту працюють у структурі галузевих міністерств і звітують перед головним фінансовим чиновником міністерства (головним бухгалтером). На формування та розвиток системи аудиту цих країн суттєво вплинула Великобританія, тому структура й діяльність відповідних служб у державних установах є дуже подібними до функції внутрішнього аудиту в урядових агенціях Великобританії.

В той же час у більшості латиноамериканських країн основну відповідальність за внутрішній і зовнішній контроль витрат центрального уряду закріплено за Генеральною контрольною палатою (Contraloria). За допомогою цієї установи законодавча гілка влади (парламент країни) реалізувала свої повноваження стосовно державних установ, які також мали повноваження щодо здійснення функцій із внутрішнього контролю, бухгалтерського обліку та оплати послуг підрозділів чи установ, які їх здійснюють. Цей орган відповідав за державний облік, консолідацію податково-бюджетної інформації та підготовку фінансових звітів, а також за верифікацію й консолідацію активів і зобов'язань у бухгалтерському і бюджетному обліку.

Акцентовано увагу що Канада є одним з піонерів впровадження аудиту ефективності та однією з перших в світі відмовилася від практики перевірки тільки законності фінансової та економічної діяльності уряду.

У другому розділі «Механізм організації та проведення внутрішнього аудиту в Україні (на прикладі головного управління держгеокадастру У миколаївській області)» в розділі досліджено що внутрішній аудит за своєю суттю є як економічним, так і організаційним механізмом державного управління. Адже саме внутрішній аудит в органах влади є інструментом внутрішнього контролю – фінансового та організаційного. Що внутрішній аудит - це контроль, який забезпечує функціонально незалежну оцінку діяльності органів державного сектору.

Як специфічний механізм державного управління – внутрішній аудит включає в себе дві ключові складові: організаційний механізм та правовий механізм.

Також розкрита процедура здійснення внутрішнього аудиту у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області. Зазначено що план діяльності сектору внутрішнього аудиту Головного управління має певну структуру, яка складається із напрямку, теми внутрішнього аудиту, найменування та місцезнаходження установи, де проводиться аудит, а також період проведення внутрішнього аудиту

Підрозділ 2.1. «Організаційно-правове підґрунтя внутрішнього аудиту в державному органі»

Розкрито зміст поняття внутрішній аудит який за своєю суттю є як економічним, так і організаційним механізмом державного управління. Адже саме внутрішній аудит в органах влади є інструментом внутрішнього контролю – фінансового та організаційного. Внутрішній аудит - це контроль, який забезпечує функціонально незалежну оцінку діяльності органів державного сектору.

Як специфічний механізм державного управління – внутрішній аудит включає в себе дві ключові складові: організаційний механізм та правовий механізм.

Зазначено що організаційні та правові механізми внутрішнього аудиту в органах державної влади в Україні почали формуватися не одразу із набуттям незалежності. Деякий час це питання залишалось поза увагою законодавця. Лише із січня 1999 р. в Україні було введено в дію Кодекс професійної етики аудиторів України, який діяв недовго. Оскільки у 2003 р. Аудиторська палата України прийняла рішення про прийняття Міжнародних стандартів аудиту та Кодексу етики професійних бухгалтерів у якості Національних стандартів аудиту.

Підрозділ 2.2 «Процедура здійснення внутрішнього аудиту у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області». Констатовано що нормативно-правовою основою для здійснення внутрішнього аудиту є Постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» затверджено порядок здійснення внутрішнього аудиту в органах державної влади загалом, та у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області. План діяльності сектору внутрішнього аудиту Головного управління має певну структуру, яка складається із напрямку, теми внутрішнього аудиту, найменування та місцезнаходження установи, де проводиться аудит, а також період проведення внутрішнього аудиту.

Строк проведення внутрішнього аудиту не повинен перевищувати 45 робочих днів. Внутрішній аудит проводиться відповідно до стандартів, затверджених Мінфіном.

План діяльності сектору внутрішнього аудиту Головного управління на півріччя формується за відповідною формою, поданою у Порядку організації, планування та проведення внутрішніх аудитів у Головному управлінні та територіальних органах Держгеокадастру у Миколаївській області нижчого рівня.

Внутрішній аудит передбачає здійснення оцінки, результатом якої є отримання необхідних та достатніх аудиторських доказів з метою надання висновків відповідно до цілей внутрішнього аудиту.

Звіт про результати діяльності з внутрішнього аудиту повинен включати: стан виконання плану діяльності з внутрішнього аудиту та/або причини його невиконання; інформацію про позапланові внутрішні аудити; резюме кожного завершеного планового та позапланового внутрішнього аудиту; суттєві проблемні питання, у тому числі виявлені за результатами виконання аудиторських завдань у попередні періоди, що потребували негайного вжиття заходів, яких вжито не було; результати впровадження рекомендацій; обмеження, що виникали під час проведення внутрішнього аудиту; інформацію про наявність та стан виконання програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту.

Щороку відділом бухгалтерського обліку, фінансів та звітності Головного управління проводиться моніторинг використання основних засобів, щодо облікової та фактичної наявності необоротних активів в територіальних органах Головного управління та подається інформація в Держгеокадастр.

У третьому розділі «Шляхи вдосконалення механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі» досліджено внутрішня нормативна база з питань внутрішнього аудиту в багатьох органах виконавчої влади. Акцентовано увагу на основних проблемах та перешкодах щодо здійснення внутрішнього аудиту в державному органі.

Підрозділ 3.1 «Основні перешкоди на шляху розвитку державного внутрішнього аудиту в державних органах в Україні». Показано що розроблена внутрішня нормативна база з внутрішнього аудиту в багатьох органах виконавчої влади лише дублює вимоги нормативних актів вищого рівня, без деталізації окремих процедур та не враховує окремі аспекти діяльності з внутрішнього аудиту, а також не сприяє налагодженню функції внутрішнього аудиту в повному обсязі. Наголошено що однією з ключових проблем на шляху розвитку державного внутрішнього аудиту в органах державної влади в Україні загалом та у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області зокрема, є кадрова проблема. Так, у системі Держгеокадастру встановлено недостатню чисельність внутрішніх аудиторів як на рівні центрального апарату, так і в територіальних органах і

постійну неукомплектованість відділу (сектору) внутрішнього аудиту, що не сприяє реалізації функції внутрішнього аудиту.

Констатовано що чи не найбільш проблемним у діяльності внутрішнього аудиту є питання повноти реалізації результатів проведених внутрішніх аудитів в частині забезпечення відшкодування виявлених порушень, запровадження наданих аудиторських рекомендацій та виконання вимог управлінських рішень міністерства.

Констатовано що для Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області також характерними є кадрова проблема. Проблема виконання рекомендацій внутрішнього аудитора, не завжди доброзичливе ставлення керівництва. Про наявність цих проблем свідчать пріоритетні напрями діяльності з внутрішнього аудиту в системі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області, які визначені на 2018 рік:

- проведення аудитів ефективності щодо якості надання адміністративних послуг, організації ведення діловодства;
- посилення контролю за повним врахуванням наданих рекомендацій та моніторинг недопущення аналогічних порушень фінансово-бюджетної дисципліни;
- підвищення результативності діяльності шляхом залучення до складу аудиторських груп керівників структурних підрозділів Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

Підрозділ 3.2 «Удосконалення державного внутрішнього аудиту як невід'ємної складової державного управління».

Показано що розвиток діяльності з внутрішнього аудиту та створення сприятливіших умов для її провадження у державному секторі. Оскільки наразі в Україні є нагальна необхідність зміцнення системи ДВФК, у чому ключову роль відіграє саме функція внутрішнього аудиту, найважливішим кроком на цьому шляху має бути прийняття рішення про застосування поміркованого централізованого підходу, навіть якщо він суперечить базовій децентралізованій інституційній моделі, що перебуває в основі Стандартів ПА.

Акцентовано увагу на тому що для розвитку внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в Україні потрібне чітке усвідомлення того, що кожен в організації має певні обов'язки. Так, керівники безпосередньо відповідають за усі види діяльності, зокрема планування, організацію та належне виконання роботи, нагляд за достовірністю документування господарських операцій тощо. Їх обов'язки, як правило, визначаються відповідними локальними нормативно-правовими актами.

Доведено що функціональна незалежність внутрішнього аудиту забезпечується завдяки нагляду й координації з боку одного зі спеціально створених органів - Центрального підрозділу гармонізації з внутрішнього аудиту в Міністерстві фінансів або Консультаційного аудиторського комітету чи Аудиторської ради, які створюються для підтримки внутрішнього аудиту в кожному центральному органі виконавчої влади.

ВИСНОВКИ

1. З'ясовано, що сьогодні велика кількість науковців досліджують сутність та значення внутрішнього аудиту у системі державного внутрішнього контролю, висвітлюють світову практику здійснення внутрішнього аудиту в державному органі. Однак, комплексне дослідження даної проблеми у організації внутрішнього аудиту у системі Держгеокадастру у вітчизняній науці відсутні.

2. Встановлено, що внутрішній аудит – це діяльність внутрішнього аудитора в органі державного сектору, спрямована на удосконалення системи управління, попередження фактів незаконного та неефективного використання державних ресурсів, запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності органів державного сектору. Внутрішній аудит вирішує важливі завдання з удосконалення системи управління, попередження фактів незаконного й неефективного використання державних ресурсів, запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності відповідного органу державного й комунального секторів.

Внутрішній аудит за своєю суттю є як економічним, так і організаційним механізмом державного управління. Адже саме внутрішній аудит в органах влади є інструментом внутрішнього контролю – фінансового та організаційного. Внутрішній аудит - це контроль, який забезпечує функціонально незалежну оцінку діяльності органів державного сектору. Як специфічний механізм державного управління – внутрішній аудит включає в себе дві ключові складові: організаційний механізм та правовий механізм.

Метою внутрішнього аудиту є надання незалежних рекомендацій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності органів державного й комунального секторів, підвищення ефективності процесів управління, сприяння досягненню мети такими органами.

3. Світовий досвід свідчить, що сьогодні функції внутрішнього аудиту серйозно ускладнилися: замість канцелярських працівників, зайнятих пошуком бухгалтерських помилок, з'явилися консультанти, які є операційними менеджерами в ухваленні рішень, в тому числі і в управлінні ризиками. Наявність належного внутрішнього аудиту в сфері

держфінансів, організованого на базі міжнародних стандартів, зараз розглядається як необхідний атрибут приналежності до цивілізованого співтовариства.

Кожній країні притаманні своя історія, цінності та політична система. Так, у Великобританії та Канаді служба внутрішнього аудиту наділена широкими функціями та повноваженнями та формується із компетентних працівників. У Великобританії та Австралії існує така організація як Форум Громадської аудиту та на Комітет громадського аудиту і обліку Австралії.

4. Доведено, що основні нормативні вимоги до внутрішнього аудиту, загальноприйняті у світовому суспільстві та розроблені Міжнародними інститутами є основою для нормативної бази організації діяльності з внутрішнього аудиту в нашій країні. Нормативні документи, розроблені регулюючими органами України в частині, що стосується питань визначення внутрішнього аудиту та його основних цілей, відповідають Міжнародним професійним стандартам внутрішнього аудиту, розробленим та впровадженим у практику Міжнародним Інститутом внутрішніх аудиторів.

Нормативну базу внутрішнього аудиту в державному секторі становить Постанова КМУ № 1001 від 28 вересня 2011 року «Деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади»; Стандарти внутрішнього аудиту, затверджені Наказом № 1247 від 04.10.2011; Кодекс етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту, затверджений Наказом № 1217 від 29.09.2011. На вимогу Постанови КМУ № 1001 було видано наказ Держгеокадастру № 86 «Порядок організації, планування та проведення внутрішніх аудитів у Державній службі України з питань геодезії, картографії та кадастру» від 26 травня 2015 року, який регулює питання організації внутрішнього аудиту у Держгеокадастрі.

Внутрішній аудит у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області здійснюється на основі українського законодавства та розробленими самостійно на їх основі внутрішніми нормативними документами (Порядок) сектору внутрішнього аудиту Головного управління. Зокрема, сектор проводить аудит ефективності, аудит відповідності та фінансовий аудит в структурних підрозділах Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області. До 2018 року проводив перелічені вище аудити в територіальних органах Держгеокадастру у Миколаївській області нижчого рівня.

5. Встановлено, що до основних перешкод на шляху реалізації функції внутрішнього аудиту в органах державного сектору також відносить відчутну недостатність кадрового потенціалу для забезпечення потреб органів державного сектору

спеціалістами з внутрішнього аудиту, недосконалість нормативно-правової бази з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту. Для Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області характерними є проблема виконання рекомендацій внутрішнього аудитора, не завжди доброзичливе ставлення керівництва. Про наявність цих проблем свідчать пріоритетні напрями діяльності з внутрішнього аудиту в системі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області, які визначені на 2018 рік.

Також проблемою є обмеженість бюджетного асигнування на проведення Держфінінспекцією в необхідній кількості консультацій, навчальних семінарів, тренінгів, конференцій, «круглих столів» з питань організації та здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту стає на заваді повноцінній реалізації функції внутрішнього аудиту в органах влади, державних адміністраціях та інших бюджетних установах

6. Задля удосконалення державного внутрішнього аудиту як невід'ємної складової державного управління сьогодні необхідно:

- насамперед, укомплектувати штати та підвищити фаховий рівень працівників сектору внутрішнього аудиту;
- забезпечити реальну незалежність роботи сектору внутрішнього аудиту від керівництва органу;
- проводити відповідну організаційну та роз'яснювальну роботу серед працівників сектору внутрішнього аудиту та керівників щодо незалежності сектору внутрішнього аудиту;
- застосовувати практики обміну досвідом між аудиторами інших територіальних органів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ

1. Руда О.В. ТЕЗИ / О.В. Руда // Жан Моне Модуль «Управління ЄС і політика європейської інтеграції». Науково-практична конференція «Лісабонський договір – 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС?»: тези. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2019. – С.244-245

Анотація

Руда Олена Василівна «Механізми реалізації внутрішнього аудиту в Державних органах (на прикладі головного управління Держгеокадастру у миколаївській області)» - на правах рукопису. Магістерська робота на здобуття освітнього ступеня «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили – Миколаїв, 2019 рік.

Інтеграція України до європейського та світового політико-економічного простору вимагає від нашої держави створення ефективної системи внутрішнього аудиту в органах державної влади. На сьогодні можна стверджувати про наявність в Україні цілісної нормативно-правової бази, яка на державному рівні регулює запровадження та функціонування підрозділів внутрішнього аудиту у вітчизняних органах державного сектору, однак існує низка проблем у цій сфері.

Мета дослідження Використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів. Для всебічного дослідження проблеми використано такі загальнонаукові методи, як аналіз, синтез, дедукція, індукція, аналогія, метод порівняння. Застосування методу систематизації дозволило узагальнити законодавчу, нормативну документацію і наукову літературу за темою дослідження.

За допомогою структурно-функціонального методу досліджено завдання, функції та структуру внутрішнього аудиту в органах влади. Метод порівняльного аналізу був використаний для зіставлення характеристик організації внутрішнього аудиту в різних країнах світу. Методи порівняння та аналогії, аналізу й синтезу застосовані окремо або комплексно під час визначення предмета дослідження, узагальнення досягнень і невирішених питань у сфері внутрішнього аудиту. Для аналізу законодавчих актів та нормативних документів використовувався системно-аналітичний метод.

Сукупність цих та інших методів і прийомів дала змогу забезпечити всебічність вивчення проблеми та достовірність висновків. Варто зазначити, що в роботі широко використовується комплексний підхід до методології дослідження, коли методи, які застосовуються, доповнюють один одного.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити **наступні завдання:**

- з'ясувати стан наукової розробки досліджуваної проблеми та визначити джерельну базу дослідження;
- розкрити сутність та значення внутрішнього аудиту у системі державного внутрішнього контролю;
- *визначити* основні перешкоди на шляху розвитку державного внутрішнього аудиту в державних органах в Україні;

- проаналізувати організаційно-правове підґрунтя внутрішнього аудиту в державному органі та процедуру здійснення внутрішнього аудиту у Головному управлінні Держгеокадастру у Миколаївській області;

- дослідити світову практику здійснення внутрішнього аудиту в державному органі;

- запропонувати шляхи удосконалення державного внутрішнього аудиту як невід'ємної складової державного управління.

Об'єкт дослідження - державна політика у сфері організації контролю за діяльністю органів влади.

Предмет дослідження - особливості механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі на прикладі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в даній роботі цілісно виконано комплексне дослідження механізмів здійснення внутрішнього аудиту в державному органі на прикладі Головного управління Держгеокадастру у Миколаївській області.

Ключові слова: внутрішній аудит, зовнішній аудит, механізми аудиту, державний аудит.

Summary

Olena Ruda «Mechanisms of implementation of internal audit in state bodies (on the example of the General Directorate of the State Geocadaastre in the Nikolaev area)» - on the rights of the manuscript. Master's work for the degree of «Master». Black Sea National University named after Petro Mohyla - Nikolaev, 2019.

The integration of Ukraine into the European and world political and economic space requires our state to create an effective internal audit system in state bodies. Today it is possible to state that there is a comprehensive legal framework in Ukraine, which regulates at the state level the introduction and functioning of internal audit units in the Russian public sector bodies, but there are a number of problems in this area.

Purpose of the research A set of general scientific and special methods was used. For a comprehensive study of the problem, the following general scientific methods are used, such as analysis, synthesis, deduction, induction, analogy, method of comparison. The use of the systematization method made it possible to generalize legislative, regulatory documentation and scientific literature on the topic of research.

Using the structural-functional method, the tasks, functions and structure of internal audit in the authorities were investigated. The benchmarking method was used to compare the characteristics of internal audit organization in different countries of the world. The methods of comparison and analogy, analysis and synthesis are used individually or in combination in determining the subject of study, generalization of achievements and unresolved issues in the field of internal audit. A system-analytical method was used to analyze legislative acts and regulations.

The combination of these and other methods and techniques made it possible to ensure the comprehensive study of the problem and the reliability of the conclusions. It is worth noting that the work is widely used in a comprehensive approach to research methodology, when the methods used are complementary.

To achieve this goal it is necessary to solve the following problems:

- to find out the state of scientific development of the problem under study and to determine the key base of the research;
- to reveal the nature and importance of internal audit in the system of state internal control;
- identify the main obstacles to the development of state internal audit in state bodies in Ukraine;
- to analyze the organizational and legal basis of internal audit in the state body and the procedure of internal audit in the Main Directorate of the State Geocadaastre in the Nikolaev

region;

- to investigate the world practice of carrying out internal audit in a state body;
- to propose ways of improving the state internal audit as an integral part of public administration.

The object of the research is the state policy in the sphere of organization of control over the activity of the authorities.

The subject of the study is the peculiarities of the mechanisms of internal audit in the state body on the example of the General Directorate of the State Geocadastre in the Nikolaev area.

The scientific novelty of the study is that in this work a comprehensive study of the mechanisms of implementation of internal audit in the state body on the example of the General Directorate of the State Geocadastre in the Nikolaev region is completely performed.

Keywords: internal audit, external audit, audit mechanisms, state audit.